

OLPOP – ŘEPKA PRO PRVNÍ SKLIZEŇ

OLPOP – OILSEED RAPE FOR THE FIRST HARVEST

Ivo SEDLÁČEK

BOR, s.r.o.

Summary, Keywords

Winter rapeseed variety OLPOP and white mustard varieties Zlata and Veronika are mentioned in the article.

Key words: winter rapeseed, white mustard, varieties

Souhrn, klíčová slova

V článku je zmíněna odrůda řepky ozimé Olpop a odrůdy hořčice bílé Zlata a Veronika.

Klíčová slova: řepka ozimá, hořčice bílá, odrůdy

Úvod

Na trhu s odrůdami ozimé řepky došlo v létě 2003 k výraznému posunu, a to jak v počtu nově registrovaných odrůd, tak jejich výkonnosti. Pozici nejnadanější novinky potvrdila odrůda **OLPOP**, která se v minulé sezoně stala jednou z nejprodávanějších nových odrůd. Pochází ze šlechtění firmy Euralis a na českém trhu ji zastupuje BOR, s.r.o., Choceň. Úspěšně prošel registračními zkouškami v Německu, kde patřil k nejlepším liniovým odrůdám nízkého vzrůstu. Dnes je již registrován také v Polsku a Dánsku.

Velmi zajímavě vyznívá srovnání jeho výnosové stability s ostatními odrůdami, kdy vzhledem ke kontrolám dosáhl až neuvěřitelné vyrovnanosti. Velmi malý rozdíl ve výnosech **OLPOP**u mezi nejlepšími a nejhoršími lokalitami svědčí o jeho vysoké přizpůsobivosti a nízké reakci na zhoršující se podmínky prostředí. Je zcela zřejmé, že jde o velmi plastickou odrůdu, která nezklame ani při extenzivnějším zacházení. To je také důvod oblíbenosti Olpopu u zemědělců, kteří si ho vyzkoušeli, a to hned v několika Evropských zemích.

Po celou dobu zkoušení v našich podmínkách patřil **OLPOP** mezi nejlepší odrůdy při hodnocení všech důležitých vlastností. Velmi vysoký výnosový potenciál, po tříletých zkouškách vyjádřený 111% výnosu standard v SOZ ÚKZÚZ, určitě stojí za povšimnutí. Ještě zajímavější je pohled na původ tohoto výsledku, kdy například v roce 2000 se zcela vyrovnal pomocné hybridní odrůdě a stejně jako v následujícím roce vysoce překonal všechny registrované liniové odrůdy. Když zvážíme výnosovou hladinu, na které se **OLPOP** pohybuje a jeho ohromnou stabilitu, očekávali bychom některé negativní vlastnosti, jak už to bývá zvykem. Vedle průměrné odolnosti poléhání, která však při dodržení základních agrotechnických pravidel není problém, je už jen těžko objevíme.

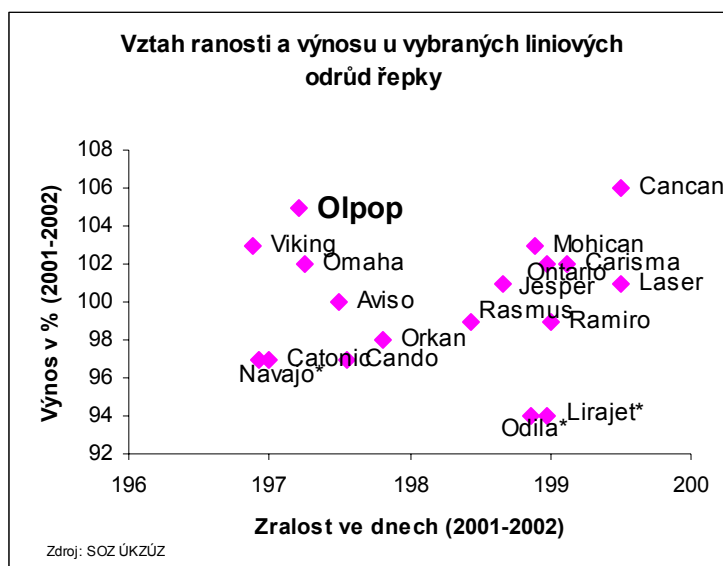
Výška této odrůdy, která je nejnižší řepkou na našich polích, mnoho napovídá. Vedle lepšího využití čerpaných živin pro tvorbu semen je nezanedbatelná i výrazně snadnější

sklizeň. Také vysoká olejnatost a nadprůměrná odolnost významným chorobám řepky, zejména fomě a hlízence, spolu s velmi dobrým přezimováním dávají tušit, proč má **OLPOP** tak stabilně vysoké výnosy.

Výše uvedené výsledky se dále zvýrazní, když si uvědomíme, že jde o jednu z nejranějších odrůd na našem trhu. Pokud si ho zvolíte, bude pravděpodobně první odrůdou, kterou budete sklízet. Jak vyplývá i z níže uvedeného grafu, ve skupině raných řepok, kde starší odrůdy nebyly nahrazeny dostatečně výkonnými novinkami a již několik posledních let jsou registrovány především pozdní odrůdy, je Olpop nejvhodnější volbou pro zahájení sklizně. Zejména větší pěstitelé si potřebují rozložit sklizeň do více dní a volbou Olpopu si nejen zajistí potřebnou ranost, ale i jistotu vysoké a velmi stabilní výnosové úrovně.

Zajímavé výsledky máme také z Německa, kde jak v Bavorsku, tak v Sasku se **OLPOP** stal absolutně nejvýnosnější linií odrůdou a překonal i nadpoloviční počet hybridů. To je důvod, proč uvádíme, že jde o linii s výnosem hybridu. Tyto výsledky jsou ze sklizně 2003, která byla poznamenána prudkým poklesem výnosů v důsledku zimy i sucha, o to mohou být zajímavější a jejich využití jednou z cest snižování rizik. Tabulka znázorňuje srovnání průměrných výnosů v jednotlivých spolkových zemích

u **OLPOPu**, všech linií a všech hybridů. Všimněme si, že v obou sousedících zemích **OLPOP** vysoce překonal nejen linie, ale i hybridy. V průměru celého Německa měl **OLPOP** o necelá dvě procenta nižší výnos, než hybridy. Z tohoto pohledu je návratnost investice do osiva hybridů velmi problematická.

OLPOP v postregistračních zkouškách (LSV) v Německu 2003 (%)

	počet pokusů	OLPOP	průměr linií	průměr hybridů
Bayern	9	104,4	96,6	103,5
Baden-Württemberg	7	98,6	96,9	104,0
Thüringen	4	107,0	96,9	104,3
Sachsen	4	106,0	96,6	105,9
Sachsen-Anhalt	4	104,0	94,7	108,0
Brandenburg	2	96,0	96,1	106,0
průměr	30	103,0	96,4	104,8

VERONIKA – jedna z nejúspěšnějších domácích odrůd

Jednou z nejvýznamnějších olejnin na našich polích se v posledních letech stala hořčice, a to především díky příznivým možnostem exportu jak osiv tak merkantilu. Výrazně stoupá především plocha množení pro zahraničí. V zemích našeho regionu je to jedna ze dvou nejpoužívanějších meziplodin na zelené hnojení. ČR dnes zajišťuje významnou část potřeby osiv pro většinu těchto zemí, stejně jako semene na průmyslové zpracování. Přesto si dominantní postavení udržují domácí odrůdy, které při srovnatelných finančních podmínkách za množení i za merkantil díky svému vyššímu výnosovému potenciálu a stabilitě poskytují vyšší ekonomický přínos a jistotu.

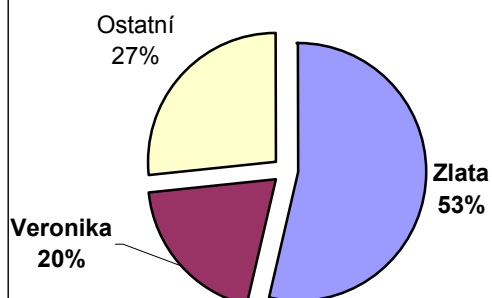
Již v roce 1982 byla registrována odrůda hořčice bílé Zlata. Tato středně raná žlutosemenná odrůda je určena pro pěstování na semeno pro potravinářské účely i na píci. Zlata se vyznačuje vysokým vzrůstem, vysokou odolností poléhání a středním obsahem oleje. Po téměř dvě desetiletí byla nedostižnou odrůdou ve výnosu semene, což potvrzuje její obliba pěstiteli.

V roce 2000 byla v ČR registrována odrůda Veronika, která je určena pro pěstování na semeno i na píci. Jde o žlutosemennou, středně ranou odrůdu středního vzrůstu s vysokou odolností poléhání, středním obsahem oleje a nízkým obsahem šedých či jinak zbarvených semen. Jde o pozdní odrůdu s rychlým počátečním růstem a dobrou pokrývností porostu a s vysokým až středním výnosem suché hmoty, jak nám potvrdily oficiální registrační pokusy v Rakousku.

Zlata i Veronika jsou udržovány firmou BOR, s. r. o. Choceň. Jejich srovnání ve výnosu semene vychází příznivě pro Veroniku, která prokázala rychlejší počáteční růst, vyšší výkonnost ve výnosu semene a vyrovnanost v době dozrávání, především na sušších a teplejších lokalitách. Pozitivní je také její nižší vzrůst, Veronika je asi o 10cm nižší než Zlata. Proto doporučujeme pěstitelům pro oba směry využití hořčice, jak na zelené hnojení, tak na semeno, postupně přejít na pěstování VERONIKY, stejně jako k tomu dochází v okolních zemích. Veronika je mimo České republiky registrována také v Rakousku a Zlata v Německu, obě jsou na EU listině, což umožňuje export jejich osiva do celé Evropy. Tento trend se projevuje na vývoji množitelských ploch obou odrůd v posledních letech, jak ukazují grafy.

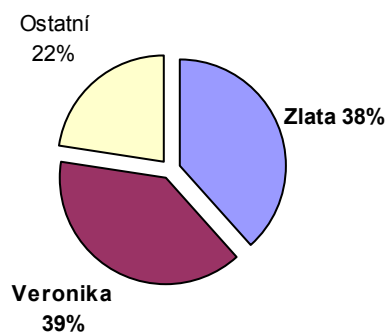
Samozřejmostí by už vzhledem k nízkým nákladům na osivo měla být jejich 100% obměna. Jen u certifikovaných osiv má každý pěstitel jistotu zachování vlastností odrůdy a při dodržení agrotechniky i bezproblémového založení porostu.

Uznané množitelenské plochy hořčice bílé v roce 2003

Zdroj: přehledy odrůd-olejniny a kmín 2004

Množitelské plochy hořčice bílé odrůd reg. v ČR v roce 2004

Zdroj: www.ukzuz.cz

Kontaktní adresa

Dr. Ing. Ivo Sedláček, BOR, s.r.o., Na Bílé 1231, 565 01 Choceň, Tel: +420604221991,
Fax: +420573341615, sedlacek.ivo@bor-sro.cz